

Tvorba rozpočtu – profese tesař

Sestavení rozpočtu spočívá v tom, že se konstrukce popsaná projektem rozdělí na části s určitými technickými vlastnostmi, nebo s určitým způsobem provedení. Tyto části se ocení jednotkovou cenou (cenou za metr, kus apod.). Jednotkovou cenu buď čerpáme z ceníků nebo určíme jiným způsobem. Část konstrukce vymezená popisem v ceníku a identifikovaná číselným kódem se nazývá položka. Obsah ceníkové položky může být dvojitý:

a) **kompletní**, tj. vyjadřující všechny náklady potřebné na zřízení dané konstrukce, tedy náklady na materiál, jeho dopravu, náklady na práci (mzdu a odvody), náklady na práci strojů (stroje), náklady na provoz stavby, provoz stavební firmy (režie) a její rozvoj (zisk).

b) **montážní**, tj. obsahující náklady na provedení konstrukce (mzdy, odvody, stroje, režie, zisk) a náklady na spojovací materiál. Hlavní materiál v těchto položkách není obsažen a rozpočtuje se další položkou – dodávkou, neboli specifikací materiálu. Tento druh položek je obvyklý u konstrukcí jejichž hlavní materiál je variabilní a vyskytuje se v mnoha funkčně stejných typech (např. z různých dřevin, nebo s určitým rozptylem průřezů).

Specifikace je dodávka materiálu, která se v rozpočtu udává (specifikuje) samostatnou položkou, protože není obsažena v ceně položky práce. Udává se v ceně nákupní bez DPH včetně nákladů na pořízení (dopravy na staveništní skládku). U materiálu, který se dělí a vznikají nepoužitelné zbytky, nebo který je nutné překládat (např. hydroizolační pásy) se spotřeba materiálu navyšuje o tzv. ztrátové a prořez. Hodnota je různá podle typu materiálu a jeho doporučená hodnota je většinou uvedena v úvodu ceníku. Navýšení o ztrátové se týká jen dodávky, množství práce se uvádí skutečné, bez navýšení. Materiál, který je v položkách prací obsažen už je o ztrátové povýšen.

V cenících se setkáme s položkami prací, které mají v číselném kódu různé příznaky za tečkou. Příznak R00, nebo RA0 značí, že se jedná o "základní" položku. Varianty mají v příznaku za R různá jiná písmena a čísla a mají rozšířený text, který popisuje změnu obsahu této položky proti položce základní. Varianty nemusí být vždy v programu Stavitel+ obsaženy.

Zvláštním typem položky je **přesun hmot**. Vyjadřuje náklady na přesun zabudovávaného materiálu ze staveništní skládky k místu zabudování. Hodnota vodorovné složky bývá zpravidla 50 m, svislá je uvedena v popise položky. U prací HSV se používá jedna (položka nebo skupina položek) za všechny práce HSV a umísťuje se obvykle do samostatného dílu 99. U prací PSV se položka přesunu se používá v každém jednotlivém PSV díle a každý PSV díl má svou položku nebo skupinu položek přesunu (z daného ceníku). U PSV je na výběr mezi použitím položky vypočítávající náklady na přesun z hmotnosti tzv. "tonážní", nebo položkou "procentní" stanovující hodnotu přesunu z finančních nákladů. Při použití položky "procentní" se sečtou náklady v daném stavebním díle, podělí stem (:100), hodnota se dosadí do měrných jednotek položky a násobí sazbou v procentech.

U akcí s dlouhou dobou pronájmu vrátka neúměrnou objemu pokrývačských prací (velmi složité střechy, prostoje vyvolané činností jiných subjektů) je možné místo položky přesunu použít položky 762 99-11.. Montáž a pronájem stavebního vrátka. Obsluhu vrátka a čas pracovníků potřebný na přesun je nutné ocenit samostatně, například hodinovou zúčtovací sazbou. Položky 762 99-11.. nelze použít současně s položkami 998 76-5.. Přesun hmot, protože se částečně překrývají.

Dalším typem položek jsou **přesuny suti**. K určení množství suti se použije "demontážní hmotnost" uvedená u položek bourání a násobí počtem měrných jednotek vybouraných konstrukcí. Takto vypočtené množství suti dosadíme do položek pro přesun suti. Odstranění suti má tři fáze - svislé přemístění, vodorovné vnitrostaveništní přemístění a odvoz na skládku. Každá fáze se oceňuje dvojitě položek - položkou základní a přírážkou za prodloužení vzdálenosti. Přírážka se násobí indexem vyjadřujícím celkovou vzdálenost minus vzdálenost v položce základní. Použití přírážek svislého přemístění je zobrazeno v příloze ceníku 801-3.

K oceňování tesařských konstrukcí se používají převážně ceníky:

- 800-762 Konstrukce tesařské
- 800-763 Dřevostavby

Po otevření ceníku 800-762 vidíme tři části. Část A je určena pro nové konstrukce, část B pro demontáže, část C pro opravy stávajících konstrukcí. Takže např. položky pro nový krov najdeme v ceníku 800-762 v části A01 v kapitole 762 3 Zastřešení a např. pro výměnu trámu ve stávajícím krovu si otevřeme část C01, kapitolu 762 33 Vázané konstrukce krovů, ze které použijeme položky „vyřezání“ a „doplnění“ střešní vazby. K ocenění

nosných konstrukcí dřevostaveb sestavovaných na místě jsou vhodné položky z ceníku 800-762 kapitoly 762 12 Montáž konstrukce dřevěných stěn a příček vázaných, event. 762 71 Montáž prostorových vázaných konstrukcí z řeziva. Pro opláštění dřevostaveb velkoplošnými deskami jsou vhodné položky 763 61 Opláštění dřevostaveb z aglomerovaných desek z ceníku 800-763.

Položky části A ceníku 800-762 neobsahují náklady na dodávku řeziva. Naopak, položky části C na doplnění tesařských konstrukcí dodávku řeziva obsahují, což je patrné z hmotnosti položky.

Obsah ceny jednotkové ceníkové položky

Cena = Materiál + Mzdy + Stroje + OPN + Režie výrobní + Režie správní + Zisk

Jednotková cena v ceníku RTS se kalkuluje podle výše uvedeného kalkulačního vzorce, kde

- **materiál** jsou náklady na materiál v množství zvětšeném o prořez a ztratné, násobené cenou zjištěnou u výrobců, nebo velkých dodavatelů, s připočtením pořizovacích nákladů tj. nákladů na dopravu od místa zakoupení po staveništní skládku,
- **mzdy** jsou „hrubé mzdy“ pracovníků určené spotřebou času nutnou k provedení jednotky dané konstrukce násobenou hrubou hodinovou mzdou; tato úkolová mzda je zvýšena o 5 %, o tzv. mzdu časovou,
- **stroje** jsou náklady na použití strojů a mechanismů s pořizovací cenou nad 40 000 Kč,
- **OPN** jsou ostatní přímé náklady převážně sestávající z odvodů na sociální a zdravotní zabezpečení,
- **režie výrobní** jsou náklady stavby, které nelze přesně vztáhnout na jednotku dané konstrukce a jsou proto k jednotkovým cenám přiřazeny procentní sazbou,
- **režie správní** jsou náklady na provoz organizace a jsou také k jednotkovým cenám přiřazeny procentní sazbou,
- **zisk** je plánovaný zisk započtený do jednotkové ceny.

Obsáhlejší informace o náplni položek, způsobu měření apod. jsou v úvodu ceníků - Všeobecných podmínkách. Jsou k dispozici ve všech rozpočtovacích pomůckách RTS: BuildPower, Stavitel+ i Sbornících cen stavebních prací.

Přiložený rozpočet není ani ukázka ideálního rozpočtu, ani vyčerpávající soupis možných položek. Má pomoci při čtení obsahu položek, vysvětlit použití kompletních a montážních položek i objasnit význam a použití typicky rozpočtářských položek.